

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2170
Konu : Soru Önergeleri

16 Mayıs 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 16.04.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-60927 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/6106 ve 7/6107, Manisa Milletvekili Sakine ÖZ'e ait 7/6108, Eskişehir Milletvekili Kazım KURT'a ait 7/6109, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/6110, İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'a ait 7/6111, Aydın Milletvekili Bülent TEZCAN'a ait 7/6112, Adana Milletvekili Ali HALAMAN'a ait 7/6113, Mersin Milletvekili Mehmet ŞANDIR'a ait 7/6114, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/6115 ve Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/6116, 7/6117 ve 7/6118 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

- 1- Görüş 7/6106 (1 sayfa)
- 2- Görüş 7/6107 (2 sayfa)
- 3- Görüş 7/6108 (3 sayfa)
- 4- Görüş 7/6109 (2 sayfa)
- 5- Görüş 7/6110 (3 sayfa)
- 6- Görüş 7/6111 (2 sayfa)
- 7- Görüş 7/6112 (2 sayfa)
- 8- Görüş 7/6113 (1 sayfa)
- 9- Görüş 7/6114 (2 sayfa)
- 10- Görüş 7/6115 (1 sayfa)
- 11- Görüş 7/6116 (1 sayfa)
- 12- Görüş 7/6117 (1 sayfa)
- 13- Görüş 7/6118 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

**:Sakine ÖZ
Manisa Milletvekili**

Esas No

:7/6108

Basına yansıyan haberlerde, geçmiş yıllarda ihracat edilen 40 kadar gıda ürününün AB'nin denetimine takıldığı, 2011 yılında bu rakamın 100 kaleme çıktığı belirtilmektedir. Yine aynı haberlerde Türkiye'de tarım ilacı kalıntılı sebze ve meyvelerde sıçrama olduğu da vurgulanmaktadır. Buna göre:

SORU 1) Yurtdışına gönderilen meyve ve sebzelerde geçmişe göre daha fazla kalemde ürünün Türkiye'ye geri gönderilmesinin sebebi nedir?

CEVAP 1) 2003 öncesi ile hükümetlerimiz dönemi karşılaştırıldığında, ülkemiz tarafından ihraç edilen ürünlerden AB denetimine giren yaş meyve ve sebze ürünlerinin kalem sayısında artış olmamış, aksine azalmıştır. Önceki yıllarda ülkemiz menşeli 4 ürün için (biber, domates, armut ve kabak) AB ülkelerine girişte kontrol sıklığı uygulaması yapılırken, Bakanlığımızca yapılan çalışmalar sonucunda kontrol sıklığı uygulanan ürün sayısı 2'ye (biber, domates) düşürülmüştür. Ayrıca zirai ilaç kalıntısı tespit edildiği için ülkemize geri dönen yaş meyve ve sebze ürünü bulunmamaktadır.

SORU 2) Bu ürünlerin tarımda zararlı organizmaları engellemek amacıyla kullanılan tarım ilacı kalıntısının bilinçsizce kullanımı nedeniyle insan sağlığına zararlı hale geldiği doğru mudur?

SORU 3) Yurtdışında denetime takıldığı için geri döndürülen bu ürünler ne yapılmaktadır? Bunlardan iç piyasaya sürülenler var mıdır?

CEVAP 2-3) Türkiye'de zirai mücadelede kullanılan bitki koruma ürünleri "*Bitki Koruma Ürünlerinin Ruhsatlandırılması Hakkında Yönetmelik*" esaslarına göre ruhsatlandırılmakta ve piyasaya arz edilmektedir. Bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırılması aşamasında insan ve bitki sağlığı ile çevre açısından uygun bulunan ürünlerin ruhsat başvuruları işleme alınmaktadır. İnsan, bitki ve çevre açısından zararlı bulunan ürünler ruhsatlandırılmamaktadır. Bu kriterlere göre ruhsatlandırılan ürünlerin tavsiyeye uygun kullanılması halinde insan ve bitki sağlığı ile çevre açısından risk oluşturması, toleransın üzerinde kalıntı bırakması mümkün görülmemektedir.

Ürün ve/veya ürünlerin ihracattan geri dönmesi halinde ise bu ürün ve/veya ürünler mutlaka Bakanlığımız kontrol görevlileri tarafından gıda güvenliği kontrollerine tabi tutulmaktadır. Ülkemiz mevzuatına uygun olmayan ürünlerle ilgili olarak 5996 sayılı Kanunun 34'üncü maddesinin 8'inci fıkrası çerçevesinde işlem yapılmaktadır.

SORU 4) Yurtdışına ihracat amacıyla gönderilenler dışında, doğrudan iç piyasaya sürülen ürünler için ne gibi denetim mekanizmaları kullanılmaktadır? Geçtiğimiz günlerde çevre örgütü Greenpeace tarafından yayınlanan bir araştırmada, Türkiye'de tahlil edilen ürünlerin yüzde 50'sinde tarım ilacı kalıntılarına rastlandığı belirtilmektedir. Bu rapor Bakanlığınız tarafından yalanlandığına göre, mevcut durumda Türkiye'de tükettiğimiz ürünlerin ne kadarında ilaç kalıntısı vardır?

CEVAP 4) Bakanlığımız il müdürlükleri tarafından taze meyve ve sebze hallerinde yapılan denetimler, özellikle hal giriş noktalarında, paketleme ve ambalaj tesisleri ile toptan ve perakende satış noktalarında yapılmaktadır.

Ülkemizde taze meyve ve sebzelerde pestisit kalıntılarının kontrolüne ilişkin olarak ülke genelinde yıllık izleme ve denetim programları yürütülmektedir. Bu programlar oluşturulurken; ülkemizde üretim ve tüketim miktarı fazla olan ürünler ile taze meyve sebze üretiminin ve ihracatının yoğun olduğu iller ve ülkemizde ürün bazında tavsiye dışı olarak kullanılması muhtemel olan ya da en fazla kullanılan bitki koruma ürünlerinin analiz edilmesini içeren ulusal denetim programları yıllık olarak hazırlanarak yürütülmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığımızca yapılan pestisit kalıntı kontrolleri sonucunda 2010 yılında 53.272 adet, 2011 yılında yaklaşık 60.000 adet analiz yapılmıştır. Yapılan denetimler sonucunda "*Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği*"nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı kullanımının tespit edilmesi halinde ilgili işletmelere ve üreticilere yasal işlem uygulanmakta olup, piyasaya arz edilmemektedir.

SORU 5) Uzmanlar, AB ve ABD'de çevre dostu tarım ilaçlarının kullanıldığı, bunlara teşvik verildiğini, Türkiye'de ise insan sağlığına zararlı tarım ilaçlarının kullanıldığını belirtmektedirler. Bunun nedeni nedir? Türkiye'deki insanların sağlığı, Batı ülkelerindeki insanlardan daha mı değersizdir, yoksa Türkiye'de insanların zehirli ürünler yese bile sağlık sorunu yaşamayacaklarına mı inanılmaktadır?

CEVAP 5) Bakanlığımızca zirai mücadelede kullanılan zirai ilaç miktarını azaltmak amacıyla, Entegre mücadele uygulamalarının yaygınlaştırılması, kimyasallara alternatifi olan çevre dostu bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırılması, kimyasal olmayan biyolojik ve biyoteknik mücadelenin desteklenmesi gibi bir dizi tedbirler alınmaktadır. Bu uygulamalar neticesinde yıllar itibariyle zirai ilaç tüketimi önemli ölçüde azaltılmıştır.

Bakanlığımızca yürütülen etkin projeler sonucunda 2002 yılında 54 Bin ton olan zirai ilaç kullanımı, 2010 yılı itibariyle 38 Bin tona düşürülmüş olup, zirai mücadelede ilaç kullanımının azaltılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bakanlığımızca zirai ilaç kullanımının azaltılması ve biyolojik mücadelenin yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılmaktadır. Zirai ilaç kullanımının azaltılması amacıyla alternatif mücadele metotları Bakanlığımızca teşvik edilmektedir. Biyolojik ve biyoteknik mücadele yapan üreticilerimize 2010 yılından itibaren destekleme ödemesi yapılmakta olup, bu kapsamda, 2010 yılında 400 Bin TL, 2011 yılında 3 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmış olup, 2012 yılı için ise 15 Milyon TL bütçe ayrılmıştır.

Buğdayın ana zararlısı süne havadan ilaçlama kaldırılarak, uygulamaya konulan etkin tedbirler ve biyolojik mücadele çalışmaları neticesinde, 2005 yılından başlamak üzere 2011 yılına kadar toplam 51 Milyon adet faydalı böcek salımı gerçekleştirilmiştir. 2010 yılına kadar 6 Milyon adet fidan dikilmiştir. Bu uygulama ile başta yerleşim alanları olmak üzere doğal yaşam alanları, fauna, flora, yer altı ve üstü sular koruma altına alınmıştır. 2010 yılında 11 Milyon dekar olan süne mücadelesi alanı 2011 yılında 7 Milyon dekar alana düşürülmüştür. Süne mücadelesi kapsamında 2002-2011 döneminde; yıllık ilaç kullanımı 901 Tondan 104 Tona, Emgili dane oranı ise %3,8'den %0,73'e düşürülmüştür. 2011 yılında 7 Milyon dekar alanda yapılan süne mücadelesi ile ekonomiye yaklaşık 872 Milyon TL katkı sağlanmıştır.

Metil Bromür Kullanımı, öngörülenden 8 yıl önce sonlandırılarak 1 molekülü 100 bin ozon'u parçalayan bir uygulamaya seralarda son verilmiştir.

“Bitkisel Üretimde Kullanılan Bitki Koruma Ürünlerinin Kayıtlarının Tutulması ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik” yürürlüğe konularak üreticilerimize kullandıkları bitki koruma ürünlerini kayıt altına alma zorunluluğu getirilmiştir.

2009 yılından itibaren bitki koruma ürünlerinde reçeteli satış zorunluluğu getirilmiştir. Kimyasal maddeleri kullanacak çiftçiler ve profesyonel bitki koruma ürünü kullanıcıları için sertifikalandırılma zorunluluğu getirilmiştir.

AB ve G8 ülkelerinde ruhsatlı olmayan ürünler, ülkemizde ruhsatlandırılmamakta, AB’de yasaklanan aktif maddeler ülkemizde de yasaklanmaktadır. Avrupa Birliği ile uyum kapsamında yapılan değerlendirmelerle 3 yıllık bir süreçte ülkemizde ruhsatlı olan 165 pestisit yasaklanmıştır.